

Codice del candidato:

Državni izpitni center

SESSIONE PRIMAVERILE

SLOVENO COME LINGUA SECONDA

Prova d'esame 1

- A) Comprensione del testo
- B) Conoscenza e uso della lingua

Sabato, 16 giugno 2012 / 60 minut (20 + 40)

*Al candidato è consentito l'uso della penna stilografica o della penna a sfera.
Il candidato riceve una scheda di valutazione e un allegato staccabile contenente il testo oggetto della prova.*

MATURITÀ GENERALE

INDICAZIONI PER IL CANDIDATO

Leggete con attenzione le seguenti indicazioni.

Non aprite la prova d'esame e non iniziate a svolgerla prima del via dell'insegnante preposto.

Incollate o scrivete il vostro numero di codice negli spazi appositi su questa pagina in alto a destra e sulla scheda di valutazione.

La prova d'esame si compone di due parti, denominate A e B. Il tempo a disposizione per l'esecuzione dell'intera prova è di 60 minuti: vi consigliamo di dedicare 20 minuti alla risoluzione della parte A, e 40 minuti a quella della parte B.

La prova d'esame contiene 6 quesiti per la parte A e 15 quesiti per la parte B. Potete conseguire fino a un massimo di 20 punti nella parte A e 50 punti nella parte B, per un totale di 70 punti. Il punteggio conseguibile in ciascun quesito viene di volta in volta espressamente indicato.

Scrivete le vostre risposte negli spazi appositamente previsti **all'interno della prova** utilizzando la penna stilografica o la penna a sfera. Scrivete in corsivo, in modo leggibile e corretto ortograficamente: in caso di errore, tracciate un segno sulla risposta scorretta e scrivete accanto ad essa quella corretta. Alle risposte e alle correzioni scritte in modo illeggibile verranno assegnati 0 punti.

Abbiate fiducia in voi stessi e nelle vostre capacità. Vi auguriamo buon lavoro.

La prova si compone di 12 pagine, di cui 3 bianche.

Priloga z izhodiščnim besedilom

Ob zaprti knjigi

Dvodomni svet

EVALD FLISAR

Pred kratkim sem dobil pismo bralca, ki me ni spraševal, koliko je resnice in koliko izmišljije v Čarovnikovem vajencu, ampak si je za čtivo izbral enega mojih novejših romanov, Mogoče nikoli, zgodbo o afazični pubertetnici, ki v prvi osebi pripoveduje zgodbo svojega odraščanja s čudaškim očetom v posebnem, spakedranem jeziku, za marsikoga tako težavnem, da je knjigo odložil že po nekaj straneh. Ne pa dotični bralec, ki mi je po elektronski pošti poslal naslednji dopis: »Sem bralec ta pa ta, ki je prebral knjigo z naslovom Mogoče nikoli. Ko sem prebral knjigo, sem bil kar ganjen. Zato me zanima nekaj podatkov. 1. Ali so očeta Samota Samca našli v Kongu ali ne? 2. Kdo je v resnici vrgel njeno mamo čez balkon? Ali se je šama? 3. Kaj zdaj počne Miljana Samec? Ali študira, dela ...? 4. Ali je možno od Miljane Samec dobiti kakšen kontakt (e-pošto ali gsm), saj ji moram čestitati, ker je svojo zgodbo zaupala vam?«

Ganjen je bil tudi avtor, ki si je Miljano Samec in njenega očeta gladko izmislil; prav tako si je izmislil njun odnos po mamini smrti pa vse drugo, kar se v knjigi dogaja. Ampak očitno si je vse skupaj izmislil, kot da se je v resnici zgodilo. Škoda, da si ni izmislil tudi e-poštnega naslova svoje junakinje ali njene gsm-številke; potem bi namesto njega bila zdaj v zadregi Siol in Telekom Slovenije, ki bi na svojih seznamih morda celo našla kakšno Miljano Samec, zanesljivo pa ne tiste, ki je opisana v romanu.

Pustimo ob strani vprašanje, kako naj odgovorim (očitno mlademu radovednežu, in posvetimo nekaj pozornosti vprašanju, na katerega bo težje najti odgovor. Kako trdna (ali krhka) je ločnica med fikcijo in resničnostjo? (S to temo se sicer ukvarja moj zadnji roman, Opazovalec, ampak tukaj so konotacije drugačne in konkretnejše.) Ali ima fiktivna resničnost, ki jo doživljamo skozi romane, filme in televizijske nadaljevanke, še vedno svoj suveren, striktno omejen prostor, ali pa si je (morda zato, ker je predvsem na televiziji tako nepregledno prepletena s poročili o resničnih dogodkih in z igranimi dokumentarci) že prisvojila tako velik del naše percepcije »prave« resničnosti, da se nam slednja zdi vse manj »resnična«? V fikciji pa zaznavamo vse več elementov »resničnosti«, kakršno bi radi živeli, pa se nam v resničnem življenju izmika? Ali je torej moč umetniške besede in odigranih prizorov na platnu oziroma ekranu čedalje večja, pa čeprav nekateri trdijo (in sem to pred časom trdil tudi sam), da domišljijo vse bolj izpodriva dokumentarnost?

Kdo bi vedel.

Se pa jasno spominjam dogodka iz otroštva, ko sem od rojstne hiše ob navidezno brezkončnem gozdu prodiral, plašen fantič, vse globlje v skrivnostno območje goščavja in drevja – dokler nisem nekega dne prišel do ceste na drugem koncu gozda. In tam zagledal rojstno hišo. In mamu, kako gre po potki z vedrom po vodo. Spreletelo me je, da obstajata dva paralelna svetova in da mogoče prebivam v obeh, čeprav mi ni bilo jasno, v katerem bolj in v katerem manj. Hiša je bila ista, oče in mati tudi, vse moje stvari so bile na običajnem mestu, celo psiček se ni razlikoval od psička na drugi strani. Toda občutek je bil drugačen. Seveda se ni zgodilo nič drugega, kot da sem v gozdu nevede naredil krog in se vrnil nazaj domov. Vendar vse od takrat verjamem, da vzporedna svetova res obstajata in da smo doma v obeh. Eden se imenuje fikcija, drugi resničnost; gozd, ki ju ločuje, pa je tako nepregleden, da se v njem težko najdemo, zato nikoli zares ne vemo, v katerem od dveh svetov prebivamo večino časa.

Rekel bi, da najpogosteje v obeh hkrati.

Pagina bianca

A) BRALNO RAZUMEVANJE

Natančno preberite izhodiščno besedilo in rešite naloge.

1. Po dogodkih iz katerega Flisarjevega romana je spraševal »dotični bralec« avtorja po elektronski pošti?

_____ (2 točki)

2. Zakaj je bil Evald Flisar ganjen nad bralčevimi vprašanji?

_____
_____ (4 točke)

3. Kako si danes avtor razlaga dogodek iz otroštva, ko je od doma šel skozi gozd in na drugi strani gozda zagledal svojo hišo in mamo?

_____
_____ (3 točke)

4. Na kaj je kot deček ob omenjenem doživetju pomislil?

_____ (4 točke)

5. O čem se Flisar ob zunanjih spodbudah v bistvu sprašuje?

_____ (4 točke)

6. Kaj pove naslov Dvodomni svet?

_____
_____ (3 točke)

B) POZNAVANJE IN RABA JEZIKA

1. Iz naslednjih besed tvorite samostojni povedi.

– avtor, spomniti se, ob, bralčev, pismo, dogodek, iz, otroški, dan, na

---

– človek, veliko, resničnost, domišljija, ne, razlikovati, od

---

(4 točke)

2. Poročani govor v povedi pretvorite v premi govor.

Bralec me je vprašal, koliko je resnice in koliko izmišljije v mojem romanu.

(2 točki)

3. Pretvorite poved:

Bralca je knjiga ganila, zato je poslal avtorju pismo.

– v podredno dvostavčno poved:

– v enostavčno poved:

(4 točke)

4. Besedo **domišljija** uporabite v treh različnih povedih tako, da bo imela različne stavčnočlenske vloge:

– osebek:

– prislovno določilo:

– predmet:

(3 točke)

5. Zanicajte naslednjo poved:

Avtor si je lahko izmislil zgodbo o odraščajočem dekletu.

(2 točki)

6. V povedi popravite neustrezno sklonsko obliko samostalnika in popravljeno poved zapišite še enkrat v celoti.

Ali so očeta Samota Samca našli v Kongu?

(1 točka)

7. Podčrtajte ustrezno obliko pridevniškega zaimka.

- Evald Flisar je v *njegovem/svojem* romanu Mogoče nikoli predstavil zgodbo odraščajočega dekleta.
- Glavna književna oseba pripoveduje o *svojem/njenem* odraščanju s čudaškim očetom.
- Pripoved *njegove/svoje* junakinje je bralca ganila.

(3 točke)

8. Postavite samostalnike v ustrezno obliko.

Kdo je v resnici vrgel njeno (mati) _____ čez balkon?

Ali se je (mati) _____ sama vrgla?

Deklica je živel brez (mati) _____.

Z (mati) _____ se (hči) _____ ni razumela.

Oče je lepo skrbel za (hči) _____.

(5 točk)

9. Naslednjim prevzetim besedam pripišite ustrezno slovensko ustreznico.

kontakt _____

paralelen _____

ekran _____

strikten _____

percepcija _____

(5 točk)

10. Iz naslednjih samostalnikov tvorite svojilne pridevnike.

dekle _____

Smiljana _____

Samo _____

opazovalec _____

(4 točke)

11. Na predvidena mesta zapišite po en primer za zahtevane besedne vrste iz iste besedne družine.

Glagol	Pridevnik	Samostalnik
_____	_____	življenje
_____	resničen	_____
vrniti	_____	_____

(3 točke)

12. Glagolu v povedi *Zagledal sem rojstno hišo*. določite glagolski vid in tvorite poved, v kateri boste uporabili njegov vidski par. Razložite pomensko razliko povedi.

12.1. Izpis glagola:

Glagolski vid:

_____

_____ (1)

12.2. Tvorba povedi:

_____ (2)

12.3. Pomenska razlika med povedma:

_____
 _____ (2)
 (5 točk)

13. Preberite naslednja slovarska sestavka in dopolnite besedilo z ustrezno razlago.

lóčnica -e ž (ô) žel. *signalni znak, vložen med tiroma pri kretnici, za označevanje meje, od katere je vožnja po obeh tirih hkrati možna:* prepričati se, da so vozila znotraj ločnic

ločnica tudi lóčnica -e ž (f; ô) knjiž. *meja*: Slovenci na obeh straneh politične ločnice / reka je bila ločnica med pokrajinama / ločnica med bogatimi in revnimi je tam izrazita / črta ločnica; meja ločnica
 • težko je potegniti ločnico med zdravo presojo in domišljijo *ugotoviti, kaj sodi k enemu in kaj k drugemu*
 ♦ geogr. ločnica večnega snega *višinska ali polarna meja, onstran katere sneg nikoli ne skopni*; gozd. gozdna ločnica *višina, do katere sega strnjen gozd*

13.1. Besedo ločnica je avtor besedila uporabil v pomenu _____ (1)

13.2. Beseda je enakopisnica oziroma enakozvočnica, saj v Slovarju slovenskega knjižnega

jezika _____ (1)

13.3. Beseda ločnica je slogovno zaznamovana, saj _____ (1)

(3 točke)

14. Zapišite ustrezne predložne zveze za izražanje prostorskih razmerij.

	Kje?	Od kod?	Kam?
roman	_____	_____	_____
balkon	_____	_____	_____
prostor	_____	_____	_____

(3 točke)

15. Glagolu dopišite samostalnik v ustreznem sklonu in v oklepaju navedite, za kateri sklon gre.

razmišljati	_____	( )
spregledati	_____	( )
ukvarjati se	_____	( )

(3 točke)

Pagina bianca

Pagina bianca